

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Oslo 20. mai 2010

Høringsuttalelse fra ECOZH AS til " Klimakur: Tiltak og virkemidler for å nå norske klimamål mot 2020."

1. Innledning

ECOZH vil i det følgende gi sine kommentarer Klimakur 2020. Rapporten er meget omfattende og grundig. Den omtaler imidlertid ikke bruk av elektrisitet fra fornybare energikilder dokumentert med opprinnelsesgarantier som virkemiddel i klima og miljøpolitikken. Vi mener det er en svakhet da mange, både offentlige og private aktører, ser nytten av å kjøpe fornybar energi. Dette manifesterer seg ved en betydelig vekst i etterspørselen, noe som kan illustreres ved at det i 2004 ble utstedt opprinnelsesgarantier for en produksjon på ca 5, 6 TWh i Norge, mens volumet i 2009 hadde steget til ca 108 TWh. Norge er i dag den største europeiske aktøren på dette området og står for vel 52 % av det som utstedes av opprinnelsesgarantier i Europa. Vi vil derfor i vårt høringssvar fokusere på bruk av fornybar energi som et viktig element i klimapolitikken

2. Bakgrunn og formål vedr opprinnelsesmerket strøm og varedeklarasjon

EU innførte i 2003 i et krav om at alle kraftleverandører skal utarbeide en varedeklarasjon for strømmen de leverer. Teknisk sett er det ingen forskjell på strøm fra forskjellige leverandører, men det er store forskjeller mellom ulike måter å produsere strøm. Varedeklarasjonen skal derfor angi hvordan strømmen er produsert og spesifisere en del miljømessige faktorer knyttet til produksjonen.

Formålet med varedeklarasjonskravet er:

- Forbedre markedsvilkårene ved å gi åpen og lett tilgang til relevant informasjon
- Sikre forbrukeres rett til informasjon om de produktene man kjøper
- Gjøre forbrukere i stand til å ta velbegrunnede beslutninger ved valg av leverandør med hensyn tilproduksjons- og miljøkarakteristika for elektrisiteten som blir levert
- Stimulere kraftproduksjon som gir en sikker og bærekraftig kraftforsyning

I Norge er det NVEs forskrifter til Energiloven som ligger til grunn for utarbeidelse av varedeklarasjonen for elektrisitet i det norske kraftmarkedet. I tillegg har Energi Norge og Forbrukerombudet blitt enige om en norm for hvordan varedeklarasjon og kommunikasjon til forbruker skal utformes.

Varedeklarasjonen skal vise produksjonsmetode for strømprodukt(er) fra kraftleverandøren. Den skal også angi miljømessige konsekvenser i form av utslipp av klimagasser i gram/kWh og radioaktivt avfall i gram/kWh. I tillegg kan varedeklarasjonen ha en sammenligning med markedet for å synliggjøre produktforskjeller.

Opprinnelsesgarantien er et effektivt virkemiddel for forbrukeren til å styre etterspørselen mot ønsket kraftproduksjon. Strømforbruker får derved en reell valgmulighet, og kan bruke denne muligheten ved valg av kraftleverandør.

Det er nå mange utenlandske kraftleverandører dekker opp strømleveranser med fornybar energi fra Norge. Denne produksjonen vil ikke lenger inngå i det norske markedet. Norske kraftleverandører uten opprinnelsesgaranti må derfor dekke opp deler av sine leveranser med utenlandsk produksjon

3. Varedeklarasjonen for 2009 – utslipp av klimagasser

Varedeklarasjonen fra NVE for 2009 viser at andelen elektrisitet fra fornybare kilder i det norske markedet, har sunket til 48 %. (se <http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Sluttbrukermarkedet/Varedeklarasjon1/>) En forbruker som ikke kjøper fornybar elektrisitet, vil som følge av eksport av opprinnelsesgarantier og import fra av kraft, få dekket over 50 % av sitt forbruk med en miks som tilsvarer den europeiske produksjonssammensetning. I NVEs beregning av varedeklarasjon for strøm uten opprinnelsesgaranti, henvises det til utslippstall beregnet i en rapport fra Eurelectric. Den europeiske kraftproduksjonen (EU-25) gir et klimagassutslipp målt i CO₂ på 400 gram CO₂/kWh. For den delen som dekkes opp av utenlandsk produksjon, forutsetter vi at utenlandsk fornybar energi

ikke er tilgjengelig for oppdekning av forbruk i Norge fordi den allerede er disponert, enten gjennom ulike nasjonale rutiner eller ved hjelp av opprinnelsesgarantier. Det som er igjen er dermed fossil energi og atomkraft. Av den delen som ikke er fornybar i det europeiske markedet utenom Norge, utgjør fossil energi 67 % og atomkraft 33 %. På denne bakgrunn har vi estimert at utslipp av CO₂ knyttet til forbruk av strøm i Norge uten opprinnelsesgarantier, er ca 230 g/kWh. Dette innebærer at en norsk forbruker av strøm som ikke kommer fra fornybar kilder, i betydelig grad bidrar i til utslipp av klimagasser.

4. NVEs varedeklarasjon og Klimaløftets klimakalkulator

ECOHZ ønsker at myndighetene så langt som mulig bør basere seg på et konsistent og entydig prinsipp når det gjelder klimavirkningene knyttet til forbruk av strøm. De beregninger som ligger til grunn for utslipp i Klimaløftets klimakalkulator, baserer seg på en nordisk strøm miks for perioden 2004 – 2006 som gir et utslipp på 108g/kWh for uspesifisert strøm. Dette er under halvparten av utslippet basert på NVEs varedeklarasjon (se ovenfor). Dette er forvirrende for norske forbrukere som ser to forskjellige beregningsmetoder og tall fra myndighetene vedrørende utslipp knyttet til elektrisitetsforbruket.

Vi mener derfor at prosjektgruppen som har utarbeidet strømdelen i Klimaløftets klimakalkulator, bør se på sine analyser på nytt og ta utgangspunkt i NVE sin årlige beregning av varedeklarasjon for strøm som er gjort på grunnlag av regelverk utarbeidet av Storting, OED og NVE. Disse prinsipper bør også legges til grunn for arbeidet i regi av Framtidens byer vedrørende opplegg for beregning av klimagasser knyttet til kommunenes forbruk av elektrisitet.

5. Offentlige anskaffelser– kjøp av opprinnelsesmerket strøm

I rapporten under kapittel 20 blir det påpekt at offentlige oppdragsgivere må ta hensyn til miljømessige konsekvenser ved planlegging av hver anskaffelse. Det vises til at utslipp av klimagasser gjennom produktene eller tjenestenes livsløps er viktig. Dette er i tråd med den offentlige handlingsplanen for miljø og samfunnsansvar som ble fremlagt i 2007. DIFI er et viktig instrument for myndighetene i arbeidet med miljøvennlige anskaffelser. ECOHZ vil påpeke at kjøp av strøm fra fornybare kilder, vil være et kostnadseffektivt virkemiddel for reduksjon av utslipp av klimagasser og dessuten stimulere utvikling av mer fornybar produksjon. Dette kan implementeres meget enkelt både på sentralt og lokalt nivå, og bør derfor bli et viktig element i forbindelse med anbudskonkurranser der det oppstilles klima og miljøkriterier for valg av tilbud. Man bør også sørge for at definerte spesifikasjoner blir etterlevd ved innkjøp.

6. Tiltak og tiltaks kategorier

I kapittel 21.1.4 er det redegjort for noen hovedkategorier nå det gjelder tiltak på tvers av de sektoranalyser som er gjennomført i rapporten Under avsnittet om konvertering av fossil energi til fornybar energi, er det listet opp flere muligheter for reduksjon av utslipp som overgang til bioenergi, bruk av biodrivstoff med mer.

ECOHZ vil peke på at kjøp av opprinnelsesmerket strøm også bør komme på listen siden det er et meget kostnadseffektivt virkemiddel for reduksjon av klimagasser.

Med vennlig hilsen
ECOHZ AS

Leif Hegna
Commercial Director
Rådhusgata 23, N-0158 Oslo, Norway
Mobile:+47 957 33 392
www.ecohz.com